

มิวเซียมสยาม ชวนชมนิทรรศการหมุนเวียนชุดใหม่

“พระนคร ออน เดอะ มูฟ”

มิวเซียมสยาม เตรียมเปิดนิทรรศการหมุนเวียนชุดพระนคร on the Move: “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” ก้าวอย่างบนเส้นทางอย่างตะวันตก นิทรรศการหมุนเวียนชุดใหม่จากมิวเซียมสยาม ที่พาทุกคนไปรู้จักกับย่าน “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” ที่ในอดีต ที่เคยได้ชื่อว่าเป็น “ศูนย์กลาง” แห่งใหม่ของพระนคร ในช่วงที่อาณาจักรสยามต้องเผชิญหน้ากับการคุกคามจากโลกตะวันตก พื้นที่แห่งนี้จึงเปรียบเหมือนสถานปมเพาะการปรับตัวสู่โลกสมัยใหม่ ให้สยามอยู่รอดและผสานรอยต่อพร้อมเข้าสู่สังคมตะวันตกอย่างเต็มตัวเช่นในปัจจุบัน โดยนิทรรศการดังกล่าวมีกำหนดเปิดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2562 ถึง 1 มีนาคม 2563 ณ อาคารอเนกประสงค์ มิวเซียมสยาม ท่าเตียน กรุงเทพฯ

นายราเมศ พรหมเย็น ผู้อำนวยการสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (มิวเซียมสยาม) กล่าวว่า “ในช่วงเดือนกันยายน 2562 ที่ผ่านมา รถไฟฟ้ามหานคร (MRT) ซึ่งเป็นระบบขนส่งมวลชนรถไฟใต้ดิน ได้เปิดให้บริการในส่วนต่อขยายของสายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน) ซึ่งเริ่มจากสถานีหัวลำโพง เข้ามายังพื้นที่เมืองเก่า โดยมีสถานีที่ให้บริการในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ 2 สถานี คือ สถานีสามยอด และสถานีสนามไชย ซึ่งสถานีสามยอด ก็เป็นอีกสถานีหนึ่งที่ผ่านมาในย่านเมืองเก่าเช่นกัน โดยมักเรียกบริเวณนั้นโดยรวมว่าย่าน “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” ถือเป็นย่านการค้าสำคัญในอดีต เป็นศูนย์กลางความเจริญของกรุงเทพฯ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน จากสังคมจารีต สู่โลกสมัยใหม่แบบตะวันตก”

นายราเมศ กล่าวต่อว่า “ย่าน “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” นี้ เริ่มมีบทบาทมาตั้งแต่สมัย ร.4 ที่ทรงให้ตัดถนน

เจริญกรุงขึ้นมา เกิดการก่อสร้างสถาปัตยกรรมรูปแบบใหม่และผังเมืองที่ขยายตัวอย่างมาก นิทรรศการ “พระนคร on the Move”: “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” ก้าวอย่างบนเส้นทางอย่างตะวันตก จึงเป็นการคลี่ให้เห็นความรุ่งเรืองหลากหลายของชุมชนเก่าแห่งหนึ่งในพระนคร ที่ปัจจุบันอาจจะโรยราไปด้วยความเจริญย้ายออกไปยังถิ่นอื่น แต่นับจากสถานีรถไฟฟ้ามาเยือน ความเปลี่ยนแปลงในย่านนี้จะเกิดขึ้นใหม่อีกครั้ง ปลุกย่านการค้าเก่าให้คนไทยหวนคิดถึงกัน”

ภายในนิทรรศการชุดนี้ แบ่งออกเป็น 7 โซนด้วยกันประกอบด้วย

โซนที่ 1 มีอะไรในแผนที่ บอกเล่าเรื่องราวความเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการของย่านการค้าแห่งนี้ นับตั้งแต่ถนนเจริญกรุงตัดขึ้นมาในสมัยรัชกาลที่ 4 ความเปลี่ยนแปลงของเมืองบางกอกที่เชื่อมโยงถนนสายต่าง ๆ เชื่อมผู้คนจากต่างถิ่นให้เข้ามาหากัน ผ่านเทคนิคการ Mapping

โซนที่ 2 ช่างฝรั่ง กับวังสยาม โซนที่จะพาผู้ชมไปรู้จักกับ “ช่างฝรั่ง” นายโจอาคิม แกรซ เบื้องหลังงานออกแบบของสถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างในย่านนี้ ที่พลิกพระนครให้เป็นฝรั่งได้ด้วยสายตา

โซนที่ 3 ช่างฝรั่ง โรงซักรูป การเข้ามาของช่างซักรูปชาวต่างชาติ ที่หมุนเวียนกันเข้ามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ก่อให้เกิดกระแสของการบันทึกภาพของชนชั้นนำชาวสยามและการถือกำเนิดขึ้นของสตูดิโอซักรูปในตำนานห้างโรเบิร์ตเลนซ์

โซนที่ 4 หมอยาฝรั่ง ห้างปิกิริม บอกเล่าเรื่องราวของห้างสุดโอ้อ่า ที่ตั้งอยู่ตรงหัวมุมย่านประตูสามยอด ภายใต้การดูแลหมอยาฝรั่ง นายอดอล์ฟ ลิงค์ ได้นำพาสินค้านานาชนิดมาสู่พระนคร พร้อมการเกิดขึ้นของ “ร้านขายยาสยาม” และต้นกำเนิดของย่านขายเครื่องจักร, กล้อง และปืน

โซนที่ 5 ห้างสรรพสินค้า พ่อค้านานาชาติ จุดเริ่มต้นของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นราวปลายรัชกาลที่ 6 คือช่วงเวลาเดียวกันของกระแส “เห่อของนอก” จากการหลั่งไหลเข้ามาของสินค้านานาชาติทั้งจีน, ฝรั่ง, แขนกมุสลิมดา วูดี โบห์รา และแขกสิกข์ชายผ้า เข้ามาขายในพระนครจนติดอกติดใจชาวสยาม

โซนที่ 6 มหรสพฝรั่ง โรงหนังนาสมัย เรื่องราวของรูปแบบความบันเทิงจากตะวันตก ที่เข้ามามีอิทธิพลกับชีวิตของชาวพระนคร ให้เรียนรู้เรื่องฝรั่ง และความเป็นไปของโลกผ่านภาพยนตร์

โซนที่ 7 ก้าวอย่าง “สามยอด” การมาถึงของรถไฟฟ้ามหานคร (MRT) กับเรื่องราวบทต่อไปของย่านนี้ กับความเปลี่ยนแปลงใหญ่อีกครั้ง “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด”

ด้วยความพิเศษของนิทรรศการชุดนี้ นอกจากผู้เข้าชมจะได้เพลิดเพลินกับนิทรรศการแล้ว ยังสามารถร่วมกิจกรรมพิเศษในชื่อกิจกรรม “พระนคร On Foot” คู่มือท่องเที่ยวชมพิเศษที่ชวนผู้ชมร่วมก้าวอย่างบนเส้นทางการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้า กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (BEM) จากสถานี “สนามไชย” เดินทางสู่สถานี “สามยอด” ท่องย่าน “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” ที่ให้ผู้ชมได้ได้ แชะ ชิม ซ้อป พร้อมสร้างประสบการณ์จริงผ่าน 34 จุด และ 36 Hashtag แบ่งปันประสบการณ์กันต่อบนโลกออนไลน์ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างไม่รู้จบ ซึ่งผู้ชมทุกท่านที่ได้เข้าชมนิทรรศการจะได้รับแผนที่ “พระนคร On Foot” หลังจากชมนิทรรศการโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

สำหรับผู้ที่มาร่วมงานในวันนี้จะได้เข้าชมนิทรรศการเป็นกลุ่มแรก ซึ่งได้รับเกียรติจากคุณพจน์จิตร ทิพทัส ภัณฑารักษ์
ประจำนิทรรศการ นำชมนิทรรศการในรอบปฐมทัศน์แล้ว ยังได้เข้าร่วมเสวนาในหัวข้อ “ห้วงนานชาติในตำนาน กับ
สรรพสินค้าสมัย” อีกด้วย ซึ่งเสวนาในครั้งนี้ จะชวนทุกคนมาร่วมย้อนตำนานของธุรกิจการค้าต่างๆ ของย่าน
สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัดที่ยังคงสืบทอดกิจการมาจนปัจจุบัน ประกอบด้วย คุณแอนก นาวิกมูล เล่าถึงการช้รูป
ถ่ายรูป คือของแปลก ของล้ำสมัย ในสมัยนั้น มีแต่ชนชั้นหน้าที่ถ่ายรูปกัน, คุณอาจฤทธิ์ ประดิษฐ์บาทุกาจาก ทายาท
จากร้านแข่งขง เล่าถึงธุรกิจรองเท้าแบบฝรั่ง คือความโก้ในสมัยที่ชาวไทยแทบจะไม่รู้จักรองเท้ากัน, คุณปรียา พิญา
โมราศิริ จาก ร้านโมฮัมมัด กับธุรกิจโรงพิมพ์ เครื่องเขียน คือความล้ำสมัยของคนชั้นกลางชาวพระนคร มีแต่ชนชั้น
นำที่อ่านเขียนได้ และคุณศรัณย์ ทองปาน กองบรรณาธิการ นิตยสารสารคดี ร่วมนำเสวนา

สำหรับนิทรรศการ “พระนคร on the Move”: “สามยอด-วังบูรพา-พาหุรัด” ก้าว่างบนเส้นทางอย่างตะวันตก เปิด
ให้เข้าชมตั้งแต่ 20 พฤศจิกายน 2562 ถึง 1 มีนาคม 2563 วันอังคาร – วันอาทิตย์ (พิพิธภัณฑ์ปิดให้บริการวัน
จันทร์) เวลา 10.00 – 18.00 น. ณ อาคารอเนกประสงค์ มิวเซียมสยาม ท่าเตียน กรุงเทพฯ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย
สำหรับหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา ที่มีความประสงค์จะนำนักเรียน นักศึกษาเข้าชมนิทรรศการเป็นหมู่คณะ
สามารถทำหนังสือแสดงความจำนงขอเข้าใช้บริการได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

ผู้สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 02-225-2777 หรือ www.museumsiam.org